

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Licenz
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	AZ ÖRÖKBEOFODÁS ÉS NEVELŐSZÜLŐI GONDOZÁS KÉRDÉSEI				Tantárgy kódja	PLX0061	
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	C	2.7 A tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő összórászám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					48
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					60
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Konzultáció					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					12
3.7 Egyéni munka össz-órászama					144
3.8 A félév összórászama					192
3.9 Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Választható tárgy
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> szemináriumi terem, vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1.1. A fogalmak meghatározása, elméletek és módszerek elsajátítása a nem a saját származási családjában nevelkedő gyermek helyzetének megértése, a szükséges intervenciók megtervezése érdekében.</p> <p>C1.3. A nem származási családjukban nevelkedő gyermekek sajátos problémáinak kezelésére szolgáló specifikus alapelvek és módszerek alkalmazása.</p> <p>C3.2. A szociális munka elméleteinek alkalmazása a nem származási családjukban nevelkedő gyermekek helyzetéből fakadó sajátosságok felismerésére és értelmezésére.</p> <p>C3.3. A nem származási családjukban nevelkedő gyermekek sajátos problémáira vonatkozó hatékony beavatkozási módok elsajátítása.</p> <p>C5.1. A potenciális problémahelyzetek felismerése a nem származási családjukban nevelkedő gyermekek és az őket nevelő családok esetében.</p> <p>C5.3. A kliens autonómiájának és részvételi jogának tiszteletben tartása a beavatkozási folyamat során.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Az elméleti és gyakorlati ismeretek összehangolása a nem származási családjukban nevelkedő gyermekek specifikus problémáira vonatkozó intervenció folyamatában. Autonómia és felelősségteljes viszonyulás a szakmai feladatok megoldásában.</p> <p>CT2. Az interdiszciplináris csapatmunka fontosságának megértése és alapelveinek alkalmazása a beavatkozás hatékonyságának növelése érdekében.</p> <p>CT3. Az idő és tanulási technikák hatékony alkalmazása a személyes és szakmai fejlődés érdekében.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A helyettes család és örökbefogadás, mint a védelmi intézkedés alatt álló gyermek gondozására szolgáló alternatívák sajátos kérdéseinek megvilágítása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Az örökbefogadás és nevelőszülői gondozás társadalmi, intézményes, szülőhöz és gyermekhez kapcsolódó problematikájának megértése Az örökbefogadás és nevelőszülői elhelyezés meghatározása és helyüknek megértése az egységes gyermekvédelmi rendszerben. Az örökbefogadásra és nevelőszülői elhelyezésére vonatkozó érvényben levő törvényes előírások ismerete. A fejlődéslélektani és a gyermekvédelem területéről származó ismeretek alkalmazása a gyermek számára biztosított intervenció megtervezésében. A gyermekre és családra vonatkozó ismert felmérési módok felelevenítése és adaptálása a specifikus helyzetre. Az örökbefogadás és nevelőszülői elhelyezés sajátos pszichológiai aspektusainak megértése. A szülőkkkel és gyermekekkel való munkára vonatkozó ismeretek bővítése, különös tekintettel a múlt feldolgozására és az egymáshoz való alkalmazkodásra.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés az örökbefogadás sajátos kérdéseibe. Történeti áttekintés.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	
2. előadás: Az örökbefogadás jogi szabályozása. Az Örökbefogadási háromszög tagjaira vonatkozó jogi előírások.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Az ide vonatkozó tanulmányozott szakirodalom megbeszélése
3. előadás: Az örökbefogadásra vonatkozó elméleti keretek.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Az ide vonatkozó tanulmányozott szakirodalom megbeszélése
4. előadás: A nevelőszülői elhelyezés feltételei, az erre vonatkozó jogi szabályozás.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
5. előadás: A nevelőszülői elhelyezés speciális kérdései: elégtételek és nehézségek. Elméleti megközelítések.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
6. előadás: A származási család szerepe a gyermek identitásának alakulásában. A hivatásos nevelőszülők felkészítése a származási családdal való kapcsolattartásra.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
7. előadás: A kötődés nehézségei nem származási családjukban élő gyermeke esetén. A kötődés erősítését elősegítő technikák.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
8. előadás: A nevelőszülő családja, mint a gyermek emocionális problémái kezelésének közege. A nevelőszülőknek biztosított segítségnyújtás a gyermek emocionális és viselkedésproblémáinak kezelésében.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
9. előadás: A gyermek identitása kialakulásának elősegítése nem származási családjukban nevelkedő gyermekek esetén.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
10. előadás: Az örökbefogadott vagy családi elhelyezésben levő gyermekek nevelésének sajátos kérdései.	ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés

11. előadás: Az örökbefogadások utánkövetése. Posztadopciós szolgáltatások szükségessége.	.ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
12. előadás: Az intézményi elhelyezés sajátosságai és következményei. Az intézményi elhelyezés indokoltsága.	ppt előadás, a bemutatott téma interaktív problematizálása	Egyéni tájékozódás, megbeszélés
8.1. Szeminárium		
1. Az örökbefogadás intézményének társadalmi megítélése. Mítoszok.	Kiscsoportos munka.	
2. Jogi szabályozás sajátosságainak elmélyítése. Esettanulmányok.	Kiscsoportos munka.	
3-4. Az örökbefogadás sikerességének feltételei. Az Esettanulmányok.	Egyéni munka. Interaktív problematizálás.	
5. A nevelőszülői elhelyezés pszichológiai kérdései.	Kiscsoportos munka.	
6-7. A nevelőszülőktől örökbefogadott gyermek. A szakember feladatai. Esettanulmányok.	Egyéni bemutatók. Kiscsoportos munka.	
8-9. A nem származási családban élő gyermek nevelésének sajátos kérdései. Esettanulmányok.	Kiscsoportos munka. Interaktív problematizálás.	
10-11. Az intézményi elhelyezés pszichológiai kérdései. Esettanulmányok.	Interaktív problematizálás. Kiscsoportos munka.	
12. Összefoglalás. Kérdések tisztázása.	Kiscsoportos munka.	

Könyvészet

Bercea, F., Roth, M. (2002). O nouă profesie: asistența maternală (contextul social și structura motivațională), *Copiii de azi sunt părinții de mâine*, 11, p. 45-49

Bejenaru, A (2011). *Adopția copiilor în România*, Iași: Institutul European.

Brodzinsky, D.(2011).Children's Understanding of Adoption: Developmental and Clinical Implication. *Professional Psychology Research and Practice*. 42(2), 200-207.

Brodzinsky,D., M., Schechter, M.D., Marantz Henig, R. (2007) A fi adoptat. Căutarea de o viață a sinelui. Traducere realizată de Oficiul Român pentru Adopții

Burcel, T., Gușu, M., Hollinek, I., Tudorică, A., Zanca, R. (2007). *Manualul Asistentului maternal Profesionist*, Transilvania Express.

David-Kacso,A (2009).Örökbefogadás és nevelőszülőség a segítő szakember szemével, Kolozsvár: Presa Universitara Clujeana.

Greenwell, F. (2002). *Reforma bunăstării copilului în România: abandon și dezinstitutionalizare, 1987-2000*.Raportul a fost pregătit pentru Agentia S.U.A. pentru Dezvoltare Internaționala (USAID), în România sub Acordul Interagenției ENI-P-00-98-00009, între USAID și Departamentul S.U.A. pentru Sănătate și Servicii Umanitare (DHHS).

Kálmánchey, M. (2001): Nevelőszülőnél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák, *Család,Gyermek, Ifjúság*, XIV, 2001/2, p.45-53

Korbuly, A (2005): A vér szerinti szülő reprezentációja mint „fantom” az örökbefogadó családokban, *Család,Gyermek, Ifjúság*, XIV, 2005/5, p.8-11

Moyers, S., Farmer E., Lipscombe J.(2006). Contact with Family Members and its Impact on Adolescents and Their Foster Placements, *British Journal of Social Work*, 36, pp.541-559.

O'Halloran, K. (2015). *The Politics of Adoption. International Perspectives on Law, Policy and Practice*, Dordrecht: Springer Science+Business Media.

Rácz, A. (szerk)(2012). *Gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi integrációs esélyei*. Budapest: Rubeus Egyesület.

Roth, M., Bercea, P. (2002): Plasamentul Familial – Standarde Comparate. *Copiii de azi sunt părinții de mâine*, 11, p. 59-63.

Stein, M (2005) 'Resilience and young people leaving care: overcoming the odds', Joseph Rowntree Foundation

Weistra, S., Luke, N.(2017). Adoptive parents' experiences of social support and attitudes towards adoption, *Adoption&Fostering*, 41(3), pp.228-241.

Zamostny, K.P., O'Brien, K., M.,Baden, A., L., O'Leary Willey, M.(2003): The Practice od Adoption: History, Trends and Social Context, *The counseling Psychologist*, 31/6, p.651

*****Legea 272/ 21 iunie 2004**

***** Legea nr. 57/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative**

*****H.G. nr. 679/12 iunie 2003**

*****H.G. nr. 1432,1434,1437/ 2004**

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az örökbefogadás és nevelőszülői elhelyezés szakmai és intézményi kereteinek ismertetése 272/2004 és 273/2004 törvény előírásaira és követelményeire épül és az országos Gyermekjogvédelmi Hatóság által alkalmazott módszertant követi.
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Aktív részvétel		
		Vizsga	60%
10.5 Szeminárium		Elolvasott szakirodalom bemutatása	10%
		Esettanulmány	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• A kötelező szakirodalom elolvasása• 50% teljesítése az írásbeli vizsga pontszámának• A szemináriumok 60%-án való részvétel.			

Kitöltés dátuma

2022.09.27

Előadás felelőse:

Dr.Dávid-Kacsó Ágnes

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2022.10.03.

Intézetigazgató

dr. Kotta Ibolya adjunktus